

... Za výkonný výbor Asociace logopedů ve školství a profesní skupiny koordinátorů logopedické péče ČR Veronika Včelíková

ASOCIACE BOJUJE ZA ŠKOLSKÉHO LOGOPEDA

Dvě instituce dlouhodobě působící v rezortu školství a úzce spolupracující s MŠMT a NPI ČR, tedy Asociace logopedů ve školství a odborná profesní skupina krajských koordinátorů logopedické péče České republiky, požádaly poslance a poslankyně o podporu pozice školského logopeda, tak jak je obsažen ve vládním návrhu zákona o pedagogických pracovnících, jenž bude v nejbližších dnech projednáván ve 3. čtení v Poslanecké sněmovně.

V dopise poslankyním a poslancům píší: Asociace školských logopedů spolu s dalšími odbornými organizacemi, školskými poradenskými institucemi i vysokými školami, které budoucí logopedy připravují, opakovaně usiluje o definování této profese v zákoně o pedagogických pracovnících, dlouhodobě se také snaží najít (pro obě strany) přijatelné formy spolupráce se zdravotnickým rezortem. Obě profese navíc spojuje zcela shodná pregraduální příprava, následné specializační studium již pak jasně vymezuje kompetence a působnost jak klinického logopeda (ve zdravotnictví), tak logopeda školského (ve školském prostředí).

Dovolte mi uvést hlavní důvody, proč je třeba tuto profesi zakotvit v zákoně:

- **Narůstající počet žáků s narušenou komunikační schopností** je jedním z nejčastěji zmiňovaných problémů při vstupu dítěte do vzdělávacího procesu (viz řada šetření a statistik realizovaných ze strany MŠMT, ČŠI a Asociace logopedů ve školství). Tyto obtíže pak ohrožují a narušují školní úspěšnost žáků a následně jejich další profesní vzdělávání a uplatnění na trhu práce.
- **Stále početnější skupinu pak tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem**, kteří potřebují strukturovanou a kvalifikovanou logopedickou stimulaci ve školském prostředí.
- **Rozvoj řeči a komunikace je zcela zásadním také u všech žáků s jakýmkoliv hendikepem (mentální, tělesné, smyslové a další)**, u nichž významným způsobem pomáhá v jejich začleňování do společnosti. Využívání alternativních forem komunikace působí na výukový proces těchto žáků a zvyšuje jejich vzdělávací potenciál, což následně ovlivňuje kvalitu jejich dalšího života. **Každodenní práce s dítětem ve školském zařízení umožňuje pravidelnost, dostupnost a intenzitu logopedické péče.**
- **Uzpůsobené prostředí školy také umožňuje poskytování logopedické péče i žákům s neurovývojovými a beha-**

viornálními poruchami, včetně poruch autistického spektra, pro něž je často ambulantní forma neefektivní a nepřístupná.

- Školský systém také umožňuje působit na dítě v senzitivním vývojovém období (předškolní období), což je přínosné zejména pro **děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí.**

Právní úprava před přijetím nyní předložené normy definovala speciálněpedagogickou péči v rezortu školství jen obecně. Na základě různorodosti výkladů tak docházelo k nejednotnosti pojetí v zajišťování logopedické péče a **v rezortu školství tak dlouhá léta systematicky poskytovaná logopedická péče chyběla.**

Školský logoped, tak jak je nyní nově v zákoně definován, bude v rámci svého pracovního zařazení identifikovat obtíže v řeči a komunikaci (speciálněpedagogická logopedická diagnostika) s ohledem na proces vzdělávání, v kooperaci se zdravotnickými pracovníky nastavovat principy podpory a bude realizovat cíleovou logopedickou intervenci. Je potřeba

ještě uvést, že tyto činnosti jsou ve školství již řadu desetiletí poskytovány, dosud však nebyly jednoznačně definovány jako profese. Obdobně je do zákona zařazen nově i školní speciální pedagog a školní psycholog.

Cílem zavedení této profese školského logopeda rozhodně není nahradit již dobře fungující systém zdravotnictví (s klinickými logopedy, foniatry, neurology, ergoterapeuty, fyzioterapeuty apod.), tak jak je této snaze někdy vyčítáno, ale **souběžně zajistit a doplnit efektivnější dostupnost logopedické péče**, propojenost se vzděláváním a podílet se na zajištění komplexní péče o jedince s narušenou komunikační schopností.

Školský logoped je odborný samostatný pracovník, který pracuje v rezortu školství jak v poradenském, tak edukačním procesu. Má znalosti a dovednosti týkající se podpory přirozeného rozvoje řeči a prevence vzniku řečových vad. **Právě použití slovního spojení školský logoped mnohem precizněji a jednoznačněji stanovuje kompetenční i rezortní rámec a zcela vystihuje oblast působnosti. Je to termín naprosto evidentní pro laickou i odbornou veřejnost. Jsme přesvědčeni, že termín „školský logoped“ dostatečně odlišuje zaměření logopedů působících ve školství od logopedů ve zdravotnictví.**

Školský logoped je ve vzdělávacím systému běžně zavedená profesní instituce ve většině evropských, ale také v řadě mimo-evropských zemí.

Navržená úprava výslovně stanoví požadavky na odbornou kvalifikaci školských logopedů. Tito pedagogičtí pracovníci získávají odbornou kvalifikaci studiem v akreditovaném magisterském studijním programu speciální pedagogika se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie a dále absolvováním akreditovaného postgraduálního tříletého specializačního studia, garantovaného vysokými školami.

Z výše popsaných důvodů se na Vás znovu obracíme s důvěrou i velkou prosbou o podporu pozice školského logopeda v zákoně o pedagogických pracovnících v předkládané podobě. Velmi děkujeme za Váš čas věnovaný zvážení našich argumentů a jsme otevřeni spolupráci i případné další diskuzi.